

Tijdschrift voor natuurbehoud en natuurbeheer

**De
Levende Natuur**

opgericht in maart 1896

ISSN 0024-1520

Doelstelling van 'De Levende Natuur' Het informeren over ontwikkelingen in onderzoek, beheer en beleid op het gebied van natuurbehoud en natuurbeheer, die van belang zijn voor Nederland en België. De artikelen zijn vooral gebaseerd op eigen ecologisch onderzoek, ervaring of waarneming van de auteurs.

Abonnement

€ 29,50 per jaar (6 nummers) voor Nederland en België
€ 35,- per jaar voor overige landen
€ 50,- per jaar voor instellingen en bedrijven
€ 9,90 per jaar voor studenten en promovendi (kopie college- of PhD.studentkaart meesturen; max. 4 jaar).

Te verkrijgen door het bedrag over te maken op giro 81935 (voor Nederland) of P.R. 000-1701789-21 (voor België) t.n.v. Abonnementenadministratie De Levende Natuur, Wageningen, o.v.v. 'Nieuwe abonnee'.

Een jaargang loopt van januari tot en met december. Abonnementen worden automatisch verlengd, tenzij u vóór 1 december van het lopende kalenderjaar het abonnement schriftelijk opzegt. Indien u niet opzegt, wordt uw abonnement voor onbepaalde tijd verlengd.

Abonnementenadministratie

Postbus 618, 6700 AP Wageningen
tel. 0317 - 46 64 39
e-mail: administratie@delevendenatuur.nl
Meer informatie over abonnementen: achterin het tijdschrift

Overname van artikelen

na overleg met de redactie

Richtlijnen voor auteurs zijn te verkrijgen bij de eindredactie of www.delevendenatuur.nl

Biofolie De sealing is composteerbaar en kan dus in de groencontainer

Papier

Verkrijgbaarheid themanummer Ongewervelden en natuurbeheer

Dit themanummer is te verkrijgen door 15 euro over te maken op giro 81935 (NL) of IBAN: BE17 0001 7017 8921, BIC: BPOTBEB1 (B) t.n.v. Abonnementenadministratie De Levende Natuur, Wageningen, o.v.v. 'DLN-Ongewervelden, september 2013' en uw adres.

voor meer informatie:

www.delevendenatuur.nl

Advertenties Informatie over tarieven en plaatsingsmogelijkheden is te vinden op www.delevendenatuur.nl of per e-mail: advertenties@delevendenatuur.nl

Ongewervelden en

114de jaargang

nummer 5

september 2013

De afname in biodiversiteit treft alle levensvormen.

Omdat ongewervelden, en met name insecten, de overgrote meerderheid van de soorten omvatten, geldt hier ook de grootste kans op verlies aan soorten (Dunn, 2005). De integratie van ongewervelden in natuurbeheer en -beleid is echter niet navenant hun (relatieve) soortenrijkdom en ecologisch belang. De aandacht voor deze diergroep neemt gelukkig wel steeds toe, wederom vooral voor insecten. De recente aandacht voor bijen is daar een mooi voorbeeld van. Toch kijken terreinbeheerders en ecologen nog vooral naar planten en gewervelden. Natuurbeheer voor ongewervelden is ook lastig: er zijn veel soorten, weinig specialisten en relatief weinig enthousiasme vanuit het brede publiek.

In dit themanummer komen diverse thema's langs. Twee inleidende artikelen bespreken de ontwikkeling van de rol van ongewervelden in het natuurbeleid en het aandeel dat deze diergroep uitmaakt in natuurterreinen. Dat er met ongewervelde dieren prima onderzoek is te doen naar allerlei knelpunten in ecosystemen, wordt geïllustreerd in een artikel over spinnen. Drie volgende bijdragen laten de toegenomen natuurrijkheid van onze bossen zien door het toegenomen voorkomen van gespecialiseerde insecten en zelfs een voor Nederland nieuwe Habitatrichtlijnsoort. Ongewervelden in de bodem spelen een belangrijke rol bij de vruchtbaarheid van de bodem, de vegetatieontwikkeling en kansen voor natuurherstel; de natuurbeheerder doet er goed aan deze zaken in de vingers te krijgen en twee artikelen benadrukken deze functie van bodemorganismen.

Rhagium bifasciatum (boven) en *Pentatoma rufipes* (onder) (foto's: Jinze Noordijk).

Voorts behandelen enkele artikelen in dit themanummer effecten van begrazing op insecten. Het belang van grote kadavers (zowel van wild als van grazers) voor insecten sluit hier bij aan. Actiever natuurbeheer voor ongewervelden wordt onder de loep genomen in bijdragen over heideakkers en het introduceren van kleine fauna met maaisel. Hoe een insectenrijk ecosysteem doorwerkt in de voedselketen – en dus ook naar een groep als vogels – vormt de afsluiter van het themanummer.

Ongewervelden zijn zo divers en talrijk, dat vanzelfsprekend vele onderwerpen en diergroepen niet aan bod komen. Vlinders en libellen zijn expres niet specifiek opgenomen, omdat over deze groepen al veel wordt geschreven. Ook de bijen zijn grotendeels afwezig, na ruime belangstelling voor deze groep in het Jaar van de Bij in 2012.

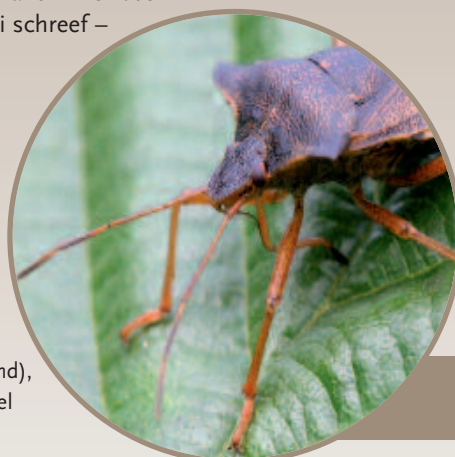
Vanwege hun enorme talrijkheid en belang voor de natuur, kunnen de bedreigingen waaraan ongewervelden blootstaan, de ecosysteemfuncties die deze dieren vervullen en de beheermaatregelen om ze te bevorderen niet vaak genoeg verwoord worden. Vandaar dit themanummer over de – zoals E.O. Wilson dat in 1987 zo mooi schreef – 'little things that run the world'.

Literatuur

Dunn, R.R., 2005. Modern insect extinctions, the neglected majority. *Conservation Biology* 19: 1030-1036.

Wilson, E.O., 1987. The little things that run the world (The importance and conservation of invertebrates). *Conservation Biology* 1: 344-346.

De themareactie Jinze Noordijk (EIS-Nederland), Bart van Tooren, Theo Verstrael en Isa Schimmel

Prijs voor jonge auteurs

Wie van jullie is in staat om resultaten uit onderzoek op goed leesbare wijze te presenteren voor de praktijk van het beheer?

Voor jonge auteurs van max. 30 jaar oud stelt de redactie een prijs van € 750,- ter beschikking voor het beste artikel dat in 2013 wordt aangeboden.

De spelregels voor deze artikelen zijn gelijk aan die voor overige artikelen (zie www.delevendenatuur.nl).

Let hierbij met name op:

- onderbouwing (max. 16 literatuurverwijzingen),
- lengte (hoe korter/bondiger, hoe beter),
- relevante en begrijpelijke illustraties,
- leesbaarheid (vermijd jargon, leg lastige begrippen tenminste uit),
- logica (resultaten/conclusies moeten volgen uit gepresenteerd onderzoek).

Bij aanbieden van het manuscript graag aangeven dat je in aanmerking wilt komen voor de prijs, dus ook geboortedatum vermelden.

Bijdragen die worden ingediend voor de rubriek 'Door studenten/promovendi' komen niet in aanmerking voor de prijs: dit betreft immers geen volledige artikelen.

De redactie van DLN is tevens jury voor de binnenkomende manuscripten. Plaatsing van manuscripten vindt plaats zoals bij elk ander artikel, dus zo snel mogelijk na acceptatie.

De redactie maakt het voorbehoud de prijs niet uit te reiken wanneer onverhoopt geen van de ingezonden artikelen geaccepteerd zouden worden. De uitslag wordt begin 2014 bekend gemaakt.

We zien jullie bijdragen graag tegemoet. Veel succes!

Aanleveren vóór 31-12-2013 en/of inlichtingen bij de eindredactie, Isa Schimmel-ten Kate, redactie@delevendenatuur.nl of 058 - 267 39 46.

De redactie

